

Helsingin kirjamessut 24.–27.10.2019 Tiedekirjan osasto 6f68

Osastollamme esiintyy
tiedelehtien toimittajia ja
tutkijoita eri aloilta.

Tervetuloa tutustumaan tieteeseen!

TORSTAI 24.10.

15.00–15.25 Löytöretki suomeen

Kirja: **Löytöretki suomeen**

Puhujat: **Kersti Juva** haastattelee Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton puheenjohtaja **Heikki Karjalainen**.

Nalle Puhin, Taru sormusten herrasta -trilogian ja lukuisten muiden klassikkoteosten suomentaja **Kersti Juva** on koonnut ajatuksensa ja havaintonsa kielestä kirjaksi, jota on odotettu pitkään.

Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

15.30–15.55 Tiedon tähden -diaesitys

Tiedon tähden -kiertueeseen osallistuvat kotimaiset tiedelehdet ja -toimijat.

Järjestäjänä Tiedon tähden -kiertue

16.00–16.25 Unelmatehdas Liisankadulla – Suomen Filmitoiminta Oy:n tarina

Kirja: **Unelmatehdas Liisankadulla**

Puhujat: selviää myöhemmin

Tuntematon sotilas, Pekka Puupää, Komisario Palmun erehdys... T. J. Särkän luotsaama Suomen Filmitoiminta oli Suomen kaikkien aikojen suurin ja tuotteliain elokuvayhtiö. Tuotantoimperiumi luhistui lopulta yhtä nopeasti kuin oli noussutkin, mutta siinä välissä Liisankadun studioilla ehti valmistua yhteensä 237 pitkää elokuvaa. Mitä "Suomen Hollywoodissa" oikein tapahtui?

Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

16.30–16.55 Pitkäjänteistä tiedeviestintää: Liikunta & Tiede -lehti printtinä ja verkossa

Lehti: **Liikunta & Tiede -lehti**

Puhujat: L&T lehden toimituspäällikkö **Jouko Kokkonen**, **Riitta-Ilona Hurmerinta** ja LTS:n pääsihteeri **Jari Kanerva**

Esittelyssä Liikunta & Tiede -lehti ja päivitetään seuran kuulumiset.

Järjestäjänä Suomen Liikuntatieteellinen Seura

17.00–17.30 Tiedon tähden -diaesitys

Tiedon tähden -kiertueeseen osallistuvat kotimaiset tiedelehdet ja -toimijat.

Järjestäjänä Tiedon tähden -kiertue

PERJANTAI 25.10.

13.00–13.25 90-vuotias Genos esittyy

Lehti: **Genos -lehti**

Puhujat: Suomen Sukututkimusseuran järjestökoordinaattori **Juha Vuorela** haastattelee Aikakauskirja Genoksen päätoimittajaa FT **Heikki Vuorimiestä**. He keskustelevat ensi vuonna 90 vuotta täyttävän Genoksen toimittamisesta sekä laajemminkin tämän päivän sukututkimuksesta. **Järjestäjänä Suomen Sukututkimusseura**

13.30–13.55 Mitä on ideologia?

Kirja: **Mitä on ideologia?**

Puhujat: **Sami Syrjämäki** ja **Mikko Lahtinen**

Uutuuskirja esittelee brittiläisen politiikan tutkijan Michael Freedenin ajatuksia poliittisista ideologioista.

Järjestäjänä Eurooppalaisen filosofian seura

14.00–14.25 Mahdollinen tulevaisuus ja voimattomuuden aika

Kirja: **Mahdollinen tulevaisuus ja voimattomuuden aika**

Puhujat: **Pontus Purokuru** haastattelee kirjan suomentajaa **Mika Pekkola**

Franco "Bifo" Berardi (s. 1948) etsii teoksessaan Mahdollinen tulevaisuus ja voimattomuuden aika reittejä ulos vaihtoehdottomuudesta, joka tuntuu leimaavan yhteiskunnallista todellisuuttamme. Kuinka kapitalistinen talous on onnistunut kohottamaan kilpailun, kasvun ja pääoman dogmit elämän ohjenuoriksi? Millaista valtaa verkko, sosiaalinen media, automatisaatio ja finanssitalous käyttävät arjessamme? Miksi kapina järjestelmää vastaan näyttäisi kanavoituvan oikeistopopulismin kannatukseksi? Berardi hahmottelee kirjassaan prekaarin aikakauden poliittista liikettä, joka rakentuu tietotyöläisten yleiselle älylle. Mikä mahdollistaisi siirtymän kilpailusta ja rajojen vartioimisesta solidaarisuuteen? Kuinka saisimme enemmän aikaa hoivalle, itsehoivalle, opiskelulle ja mielihyvälle? Kuinka purkaisimme taloudellisen alistamisen vyöhykkeen ja tekisimme mahdollisesta tulevaisuudesta totta?

Järjestäjänä Tutkijaliitto

14.30–14.55 Tiedelehdi arkisivistäjänä

Puhujat: Aikuiskasvatustieteiden toimituspäällikkö **Terhi Kouvo** ja Tiedon tähden -kiertueen koordinaattori **Esko Clarke**

Sario. Tutkimustiedon merkitys yhteiskunnassa tunnustetaan, mutta somemyrskyissä luulo voittaa toisinaan tiedon. Millainen tehtävä tieteellisillä julkaisuilla on tiedon puolustamisessa? Suomessa ilmestyy säännöllisesti pitkälti toistasataa kotimaista tiedejulkaisua, ja iso osa niistä on vapaasti luettavissa verkossa. Mitä pitää tehdä, jotta jokainen kansalainen ottaa tiedelehden osaksi arkeaan? Teema avautuu kotimaisten tiedelehtien yhteisen Tiedon tähden -kiertueen kokemusten pohjalta.

Järjestäjänä Tiedon tähden -kiertue

15.00–15.25 Ristiretkistä turkulaisen populaarimusiikin historiaan – Turun Historiallisen Yhdistyksen julkaisutoimintaa

Kirja: **Ristiretket**

Puhuja: FT **Heli Rantala**

Turun Historiallinen Yhdistys julkaisee sekä tiedeyhteisölle että laajemmalle historiasta kiinnostuneelle yleisölle suunnattuja teoksia, joiden teemat ulottuvat keskiajan kirkkohistoriasta digitaaliseen humanismiin ja turkulaisen populaarimusiikin historiaan. FT Heli Rantala esittelee yhdistyksen tuotetta julkaisutoimintaa ja erityisesti uutuusteosta Ristiretket (2019).

Järjestäjänä Turun Historiallinen Yhdistys

15.30–15.55 Pimeän aineen arvoitus

Kirja: **Pimeän aineen arvoitus**

Puhujat: **Tommi Tenkasta** haastattelee **Tuukka Perhoniemi**

Maailmankaikkeus näyttää selkeältä pikaisella vilkaisulla. Viime vuosikymmenellä kuitenkin varmistui, että itse asiassa kaikesta maailmankaikkeuden aineesta 85 % on meille tuntematonta ja näkymätöntä. Kukaan ei vielä tiedä, mitä pimeä aine on, sillä havaitsemme ainoastaan sen vaikutuksia. Nuori suomalainen huippututkija Tommi Tenkanen kirjoittaa etsinnästä tarinallisesti ja elävästi, erityisesti omasta ja muiden suomalaisten tutkijoiden näkökulmasta. "Emme tiedä kuinka lähellä pimeän aineen arvoituksen selvittämistä olemme. Ratkaisu voi olla käden ulottuvilla jo tänään tai vasta kymmenien vuosien päästä. Pimeän aineen löytyminen ja sen luonteen selvittämiseen liittyvät kiemurat muodostavat kuitenkin kertomisen arvoisen tarinan. Pimeä aine on sekä aineen rakenteen että koko kosmoksen tutkimuksen keskiössä, ja sen salaisuuksien selvittäminen on koko ihmiskunnan yhteinen projekti."

Järjestäjänä Tähtitieteellinen yhdistys Ursa

16.00–16.25 Suomen tiedekustantajien liiton apurahat, matkat ja koulutukset

Puhuja: **Pauliina Raento**

Tervetuloa kuulemaan ja kysymään Tiedekustantajien liiton matkoista, koulutuksista ja apurahoista.

Järjestäjänä Suomen tiedekustantajien liitto

16.30–16.55 Tonttu – tarua ja totta

Kirja: **Tonttu – tarua ja totta**

Puhuja: **Heikki Saure**

Kotitontut ja muut pihapiirin pienet haltijat olivat entisaikoina suomalaisille kaikkein tärkeimpiä yliluonnollisia olentoja, joihin oli syytä suhtautua kunnioituksella. Lahjoja vaille jäänyt tai loukattu tonttu saattoi yltyä pahanilkiseksi tai vaaralliseksi - ja silloin ei hyvin käynyt. **Heikki Saure** avaa eteemme tonttujen kansoittaman maailman, jonka olemme jo lähes unohtaneet.

Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

17.00–17.25 Tuumasta toimeen. Suomen Egyptologinen Seura ry. - Egyptologiska Sällskapet i Finland rf. 50 vuotta

Kirja: **Tuumasta toimeen. Suomen Egyptologinen Seura ry – Egyptologiska Sällskapet i Finland rf. 50 vuotta**

Puhuja: FT **Erja Salmenkivi**

Suomen Egyptologinen Seura esittäytyy juhluvuoden kunniaksi.

Järjestäjänä Suomen Egyptologinen Seura

17.30–18.00 Tiedon tähden -diaesitys

Tiedon tähden -kiertueeseen osallistuvat kotimaiset tiedelehdet ja -toimijat.

Järjestäjänä Tiedon tähden -kiertue

LAUANTAI 26.10.

13.00–13.25 Muistojen piina, muistamisen oikeus – menneen kriisin viisas kohtaaminen kulttuuriperintötyössä

Kirja: **Suomen Museo 2018**

Puhujat: FT **Pia Olsson** ja FT **Elina Räsänen**

Esittelyssä Suomen Museo 2018 -vuosikirjan teemanumero, jonka aiheena on "vaikea kulttuuriperintö".

Järjestäjänä Suomen Muinaismuistoyhdistys ry

13.30–13.55 Suomen tiedekustantajien liiton apurahat, matkat ja koulutukset

Puhujat: **Matias Karekallas**

Tervetuloa kuulemaan ja kysymään Tiedekustantajien liiton matkoista, koulutuksista ja apurahoista.

Järjestäjänä Suomen tiedekustantajien liitto

14.00–14.25 Tilanomistaja kirja-alalla

Kirja: **Tilanomistaja kirja-alalla**

Puhujat: **Anna Perälä** ja **Stig-Olof Londen**

Kirjaesittely Tiedeseuran uutuuskirjasta, joka kuvaa Christian Ludvig Hjeltin elämää kirjanpainajana, kustantajana ja kirjakauppiaina 1823–1849.

Järjestäjänä Suomen Tiedeseura

14.30–14.55 Rajat, siirtolaisuus ja epävirallinen maahanmuutto

Lehti: **Sosiologia**

Puhujat: **Lena Näre**, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto, **Olivia Maury**, väitöskirjatutkija, Helsingin yliopisto ja haastattelijana **Marianne Mäkelin**, Sosiologia -lehden toimitussihteeri.

Sosiologia-lehden paneelikeskustelu ajankohtaisesta aiheesta rajat, siirtolaisuus ja maahanmuutto.

Järjestäjänä Sosiologia-lehti

15.00–15.25 Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura esittäytyy

Kirjat: **Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran Toimitteita 18-21**

Puhujat: VSKS:n toimitesarjan päätoimittaja **Pentti Paavolainen** ja verkkotoimittaja **lisa Aaltonen**

Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura ry (per. 1845) esittelee Viipurin kulttuurihistoriaa käsittelevän tieteellisen toimitesarjansa uusimmat niteet (18-21) ja tarjoaa täkyjä tulevista osista. Tapahtumassa tutustutaan myös seuran ylläpitämään wiipuri.fi-sivustoon ja sen kirjaresursseihin. Seura valmistautuu viettämään 175-vuotisjuhlavuottaan.

Järjestäjänä Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura

15.30–15.55 Suomen tiedekustantajien liiton apurahat, matkat ja koulutukset

Puhujat: **Matias Karekallas**

Tervetuloa kuulemaan ja kysymään Tiedekustantajien liiton matkoista, koulutuksista ja apurahoista.

Järjestäjänä Suomen tiedekustantajien liitto

16.00–16.25 Todellisuus pahoinpiteli runon

Kirja: **Todellisuus pahoinpiteli runon**

Puhujat: **Anna Helle** ja **Jouni Teittinen**

Kirjallisuudentutkija, dos. Anna Helteen tuore tutkimusteos Todellisuus pahoinpiteli runon (Eetos) ruotii 2000-luvun suomalaista kokeellista runoutta yhteiskunnallisuuden ja tunteiden näkökulmasta.

Järjestäjänä Eetos ry

16.30–16.55 Suomen elokuvatutkimuksen seura esittäytyy

Lehti: **Lähikuva**-lehti

Puhujat: **Marjo Kovanen** Suomen elokuvatutkimuksen seuran puheenjohtaja ja **Outi Hakola** Lähikuva-lehdestä Suomen elokuvatutkimuksen seura sekä Lähikuva - audiovisuaalisen kulttuurin tieteellinen julkaisu esittäytyvät

Järjestäjänä Suomen elokuvatutkimuksen seura

17.00–17.25 Onko kamppailu identiteetistä uusi luokkasota?

Puhujat: väitöskirjatutkijat **Timo Harjuniemi** ja **Elisabeth Wide** Helsingin yliopistosta. Puhetta johtaa tutkijatohtori **Johanna Vuorelma** Tampereen yliopiston tutkijakollegiumista.

Järjestäjänä Valtiotieteellinen yhdistys

17.30–17.55 Tiedon tähden -diaesitys

Tiedon tähden -kiertueeseen osallistuvat kotimaiset tiedelehdet ja -toimijat.

Järjestäjänä Tiedon tähden -kiertue

SUNNUNTAI 27.10.

12.00–12.25 Musiikintutkimusta ilman musiikkia

Julkaisut: **SES:n julkaisuja:** <http://www.etnomusikologia.fi/p/julkaisusarja.html>

Puhujat: kulttuurisen musiikintutkimuksen asiantuntijat tutkijat **Antti-Ville Kärjä** ja **Nina Öhman**. Vetäjänä on kulttuurihistorian tutkija **Janne Mäkelä**. Sitkeän uskomuksen mukaan musiikintutkimus on salatiedettä, joka edellyttää syvällistä musiikinteorian ja nuottikirjoituksen ymmärtämistä. Suurin osa alan nykytutkimuksesta perustuu kuitenkin täysin muihin lähestymistapoihin. Tarvitaanko musiikintutkimuksessa enää ”musiikkia” ollenkaan?

Järjestäjänä Suomen etnomusikologinen seura ry

13.00–13.25 Kannibaalimetafysiikka - Aineksia poststrukturalistiseen antropologiaan

Kirja: **Kannibaalimetafysiikka - Aineksia poststrukturalistiseen antropologiaan**

Puhujat: **Eetu Viren**

Kannibaalimetafysiikka - Aineksia poststrukturalistiseen antropologiaan on brasilialaisen antropologin ja filosofin Eduardo Viveiros de Castron rohkea ja syvälinen yritys länsimaisen ajattelun uudelleenarvioimiseksi, sen dekolonisoimiseksi. Törmäyttämällä totunnaisia länsimaisia ajatuskuvioita muun muassa Amazonin intiaanien kosmologian kanssa, Viveiros de Castro avaa uusia ja odottamattomia suuntia modernille filosofialle ja antropologialle. Samalla hän osoittaa, kuinka käsitteellinen ajattelu ei ole länsimaisen tieteen ja yliopistojen yksinoikeus. Kannibaalimetafysiikka on modernin filosofisen antropologian merkkiteos.

Järjestäjänä Tutkijaliitto

13.30–13.55 Yhteiskuntapolitiikka-lehden tutkijahaastattelu

Puhujat: **Tuukka Tammi** haastattelee professori **Ilmo Keskimäkeä** ja erikoistutkija **Paula Saikkosta**

Syntykö sote-uudistus sittenkin? Entä mikä on sotu-uudistus? Mitä tutkijat uudistuksista ajattelevat? Suomi tarvitsee nykyaikaisen sosiaaliturvan sekä vaikuttavat, oikeudenmukaiset ja tehokkaasti tuotetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Sosiaaliturvan tulee olla kannustava, oikeudenmukainen ja riittävä. Uudistusten tueksi tarvitaan tutkimusta.

Yhteiskuntapolitiikka-lehti on monitieteinen tutkimusjulkaisu, jossa kuuluu ajattelun ääni. YP:n jutuilla on taipumusta saada julkisuutta, herättää uteliaisuutta, virittää keskustelua ja käynnistää toimenpiteitä. Uusimman Yhteiskuntapolitiikan teemana on sote-työn murros. **Järjestäjänä Yhteiskuntapolitiikka-lehti**

14.00–14.25 Sääntelystä elettyyn kohtaamiseen. Lasten ja nuorten tutkimuksen etiikka

Kirja: **Tutkimuseettisestä sääntelystä elettyyn kohtaamiseen. Lasten ja nuorten tutkimuksen etiikka II**

Puhujat: **Niina Rutanen, Arto Kallioniemi ja Mervi Kaukko**

Keskustelussa pureudutaan tutkimuseettisen sääntelyn alueella tapahtuneisiin viimeaikaisiin muutoksiin, kuten ihmistieteiden eettisen ennakoarvioinnin kysymyksiin. Näiden tutkimustyön reunaehtojen käsittelyn rinnalla pohditaan kohtaamisen etiikkaa.

Järjestäjänä Nuorisotutkimusseura

14.30–14.55 Satuperinteestä nykyrunoon – suullisen perinteen ja kirjallisuuden yhteyksiä

Kirja: **Satuperinteestä nykyrunoon**

Puhujat: kirjan toimittajat FT **Niina Hämäläinen**, FT **Hanna Karhu** ja FT **Silja Vuorikuru**.

Satuperinteestä nykyrunoon liikkuu folkloristiikan ja kirjallisuudentutkimuksen rajapinnoilla. Kokoelman artikkeleissa tarkastellaan niin Lumikki-sadun toisintoja, kansankirjoittajien kirjeitä ja 1800-luvun virsiaineistoja kuin L. Onervan, Monika Fagerholmin ja Otto Mannisen tuotantoa.

Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

15.00–15.25 Tiedon tähden -diaesitys

Tiedon tähden -kiertueeseen osallistuvat kotimaiset tiedelehdet ja -toimijat.

Järjestäjänä Tiedon tähden -kiertue